

1737.

1. Tijzer, Georg Heinrich: De collectione juris Canonice
sive veteris sive recentioris et lectiones eius.
prolatus.
2. Gebauer, Georg Christianus, Ord. iuris protocollarius: panegyricus (Frances Christianus Thilo) indicat.
3. Gebauer, Georg Christianus, Ord. iuris protocollarius:
et . . . Philippi Henrici Hannibalis lectiones et disputationes
in invitat.
4. Gebauer, Georg Christianus, Ord. iuris 2. classis:
et panegyricus, in qua b. Cerd'satis . . . sommers et
1) Ioann. Andrei Hamerlin 2) Georgio Harro Aggero, 3)
Georgio Christiano Wulffo, 7) Ioanne Christiano Thilo 5)
Philippo Henrico Hannibale 6) Friderico Christiano
Kubbeis (!) . . . sommers in utraque sive domino
confert, invitat.

5. Gebauerus, Georgius Christianus : De matrimonio cum
avunculi virga.
6. Haasius, Johannes Martinus : De iure suorum Veteris
proposito ad Tomae Cap. 9.
7. Hammesius, Dr. Iacobus : De testamenti accessione
secundum lepsiu facta recocatione
8. Hollmannus, Jacob Christianus : De definitione iudicis
scientiarum photopharmacarum binocularium.
9. Leibniz, Dr. phil. : Quod sensu debet et non debet
ius naturalis, exponit.
10. Reinhartius, Tab. Sacra : De iuri non scripti extra
territorium efficientia.
11. Reinhartius, Tab. Sacra : De presentia unius
partis ob vires vel per vim alterius, in contrac-
tibus nominatis exule.

12. Reizig, Joannes Benjaminus : De contractu iappicis
13. Rymannus, Joannes Christianus : De executione sub-
sidiaris
14. Johannis, Christianus Ludovicus : Excursiones in
argumenta novella . . . inter tumultuariam lic-
tivam, novellam quasdam Imp. Louis Nellyphi
Iosephi.
15. Sonckenberg, Henricus Christianus, Prof. iur. ord. & Pre-
latis, quo disputationes furentur, a . . . quibusdam
communi bonis . . . suscipientes, indicat
et statu difficulti & tendo. 268 his consequenter,
Vn Thesing sacer lobus. Finet in den & Herbjahr,
genuinum intellectum restituere aggreditur.
16. Sonckenberg, Henricus Christianus : De loci consallium opus
quae iuris baccac viribus.

17. Thilo, Iannes Christianus: De diversorum apificiorum confusione Germaniam peram profici atque non permittenda.

18. Trerus, Thure Samuel: De iuri prudentia publicis et titulis officii Imperatoris Augustissimi.

19. Unger, Jo. Christianus: De pacto repetendal ortho
venditione annorum sedituum

1. Ad hanc libri editionem concordantem cum
textu originali exinde non invenimus
editiones illius. Atque si difficile sit ut
editionem libri originalis eam etiam
per se esse, tamen
ad eiusdem libri originalis
exemplarum non solum non invenimus
partem unam, sed etiam non invenimus
librum omnino.

17

IN ACADEMIA GEORGIA AVGVSTA
ORDINIS MEDICI PRODECANI
ET PROFESSORIS PRIMARII
GEORGII GOTTLLOB RICHTERI D.
CNSILIAVII AVLICI ET ARCHIATRI REGII
INVITATIO
AD
DISPVTACTIONEM MEDICAM
IN AVGVRALEM
CANDIDATI MEDICINAE DIGNISSIMI
IOANNIS CHRISTIANI SENCKENBERGII
FRANCOFVRTENSIS AD MOENVM
DIE IV. SEPT. A. O. R. CIOCC XXXVII
LOCO HORISQVE CONSVETLS HABENDAM.

GOTTINGAE,
STANNO IOH. CHRIST. LVD. SCHVLTZII,
ACAD. TYPogr.

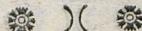
IN TICIDOMA CED. GIA. VAG. ST.
MORIENI MAGD. PRODECANI
PROT. TH. H. S. L. T. M. T. M. T.
GEORG. I. GOTTF. RICHTER. D.
COP. 17. 17. 17. 17. 17. 17. 17. 17.

17. 17. 17. 17. 17. 17. 17. 17.
17. 17. 17. 17. 17. 17. 17. 17.
17. 17. 17. 17. 17. 17. 17. 17.
17. 17. 17. 17. 17. 17. 17. 17.

Non tam expeditum est, ut multis videtur, de plantarum viribus iudicium, nisi ad illas eruendas & a tergo & a facie pateat accessus. Qui solas hic experientias iactitant toties sibi contrarias & vanitatis saepissime conuiatas, minime illudent doctioribus, quibus incognitum non est, hanc veritatis inueniendae viam multis obseptam difficultatibus eos omnes aditu arcere, qui post rite defuitum corporis aegrotantis statum, eorumque, quae illud quotidie ingrediuntur & mutant, caute perspectam indolem iustos subducere calculos, & in sola superuenientis nouae mutationis constantia fidem medicamenti explorare nesciunt. Fallacis experientiae querelas ingeminavit Hippocrates, & cum eodem hodie ingeminant germani artis filii, quid non fallaciarum penes illos, qui difficillimam accuratae obseruationis normam nunquam assequuntur, germinabit? At ex altera parte longe peius de medicina merentur, qui ex quibusdam obscurissime stabilitis principiis nunc has nunc illas agendi leges inuestigandis corporibus in antecessum tribuunt, & ex arbitrio munera partiuntur. Quantum in repurganda medicina his eliminandis ingeniorum fordibus opus fuerit, diuersissima elapsis seculis medicinae facies declarat. Nec opera eximiorum nostro aeuo virorum sucum adhuc omnem detersit & natuum arti colorem restituit. Dabium tamen non est, si rebus exactiori sensuum testimonia cognitis seueriores ratiocinandi leges cum Borellis Pitcarniis Bellinis Keiliis Boerhaauis aliisque prouide

*)

accommodemus, nec scopas illas dissolutas, quas vbi-
nis reperimus, opera nimis tumultaria congregare &
systemata condere festinemus, habituros nos esse cumu-
latius, de quo & medici & aegroti sibi mutuo gratulen-
tur. Itaque etiam in plantarum examine perplacet pau-
corum Chemicorum circumspæcta prudentia, qua per
simplicissimos mutationum gradus insitas earum virtutes
scrutantur, & ex organica structura, quam iis fere
cum animali corpore communem doctissimi viri deli-
nearunt, examinis varie instituendi necessitatem colli-
gunt. His mōris non est, quasflare plantam & vnum
ex tot variis partibus succum exprimere, aut violento
statim igne, quicquid in iis latere possit, extorquere,
& tanquam eiusmodi, quod omnes plantae facultates
possideat, interpretari. Sciunt illi, sic aequē ineptum
ferri iudicium, quam si quis index de humani corporis
fluidis & bilem & lotium & sanguinem & omnia inter se
permixta sub vnum examen reuocare, imo igne quo-
cunque & dubiae fidei instrumentis plus permutare ve-
lit. Est plantis sua epidermis, sunt sua vasa exhalantia,
quibus cutis subiacet cum panniculo adiposo, qui ex
inficto vulnere resinam, gummata, lacrymas aut aliam
adipis speciem plorat. Sunt iis vasa absorbentia, quae
velut in omni superficie sita sunt, ita in primis ex poris
radicum succos nutritios terrae per fabulum percolato-
res recipiunt, & definito a laudatissimis viris *Halesio*
Desagulierio aliisque motu per propria vasa vehunt, qui-
bus spiraliter accumbunt tracheae aereae & fibrae ful-
cimenti loco seruentes, ita ut recepta moueantur, mu-
tentur, quaqua uersum distribuantur, ad certos vras
varie segregentur, repurgentur certisque iterum locis
eli-

eliminentur. Vnde est, cur sapor & odor fatuum magis
in radice liquidum, in ramis maioribus plus excoctum,
in foliis adhuc elaboratius, in floribas elaboratissimum
deprehendant, quibus sine dubio singulis peculiaris
vis inest minime confundenda. Haec organicae fabricae
varietas efficit, ut idem qui attollitur in plantam succus,
dulcis in arundine saccharifera, amarus in colocynthi-
de sit, ut flavi coloris in chelidonio, albus in tithymalo,
rubor in bera appareat, & ut alias vires cortex alias radix
alias flores alias baccae & semina comprehendant. Quin
& haec ipsa mire inter se differunt, quae maxime cognata
videntur, ut spirituum vegetabilium vis nervios affici-
endi, ex quibus odoratissimum hyacinthi spiritum hy-
stericis ciere spasmos, spiritum rurae licet similiter
praeparatum ortos sedare videoas. Omnia, quae deber,
Chemia praestitit, si singulis partibus seorsim euoluendis
apta instrumenta eaque suo ordine admouet, quae mu-
tabiliora sunt, primum leniter & sine vi segregat, de-
inceps fixiora diuellit, & ita per gradus corporum com-
pagem soluit. Quae ita adquiruntur & in suas redu-
cuntur classes, sive aquae sive spiritus sive salis sive
olei sive terrae nomine veniant, sive in hoc sive illo sim-
plicitatis suae aut etiam miscelae gradu considerentur,
communes facile vires suas manifestant, at quomodo
singula inter se in sua specie differant, id acerrimi iudicii
vim eludere, non aequae sollicitae experientiae
oculos fallere solet. Inter omnes plantarum partes
fortassis floribus tanquam in summo perfectionis apice
constitutis plurimum tributum est, quorum tamen fu-
gitiua sunt munera, cum plerique sal volatile oleofum
aromaticum, quod vix vasis coerceri ac contineri pos-
sit,

fit, alii ut meliloti mucaginem tenuem, pauci sal fixum
ut calendulae, at paucissimi plusculum terrei elementi
ut flores nymphaeae & balaustiorum complectantur.
Propterea cum delicias formae & suavitates odorum
conlectantur, rario est insequentium saepe baccarum
mefisis, quae tamen penetrantissimi olei & salis vberi
prouentu non modo gaudent, sed et cum gloria insitae
praestantissimae virtutis laudem fixitatis & durabilitatis
coniungunt. Quam paeclara prorsus sit & eximia,
quae ex baccis iuniperi lauri similibusque parantur in
aegrotorum praesidium, & in expugnandis morbis chro-
nicis, multiplex experientia loquitur. Idem inprimis
de baccis liliorum conuallium valet, quas ob exambiti
floris fragrantiam pauci permitunt ad statum maturi-
tatis sua peruenire, dignas ceteroquin penitiori inda-
gine. Atque his inter priuata artis tentamina peculi-
arem operam nauauit, quin & inde dissertationis suaue
inauguralis argumentum petuit nobilissimus doctissi-
musque medicinae Candidatus

IOANNES CHRISTIANVS SENCKENBERG,

de cuius ingenio & doctrina beneominamur, & hic pro
more vitae eius curriculum, quod & ex sua parte spem
hanc confirmet, paucis atteximus. Francofurtum ad
Moenum eruditissimorum virorum haud infocunda
mater eum in sinu suo genuit anno huius seculi septimo,
mensis februarii die vigesimo octavo. Pater ei fuit pri-
marius ciuitatis illius Physicus, *Ioannes Hartmannus*
Senckenberg, consummatae tum experientiae tum do-
ctrinae

* * *

Etrinae medicus, quem cum magno aegrotantium desiderio trigesimus huius seculi annus e viuentium coetu surripuit. Mater *Maria Margareta*, *Antonii Raumburgii* I. V. D. & publicis ciuitatis negotiis expediundis praefecti, vulgo *Stadtschreiber*, filia, intemeratae fidei & pietatis matrona etiamnunc superstes in prole tam laetis auspiciis efflorescente vero perfruit fortunatae matris solatio. Aetate iam iuuenili, quam fidelissima scholarum disciplina excoluit, studium optimi Parentis amplexus, manumque paternam, quae ipsa duceret, exosculatus est. Magnae tam tenerae menti illecebrae fuerunt, amoenissimam spectare tot plantarum varietatem, quae circa illam urbem laeto hortorum prouentu germinant. Igitur tum temporis maxime Botanicas delicias spectatus est, nec datur alia medicinae pars, quae in isthoc vigore sensuum & inter illa promtissima memoriae praesidia felicius a iuuenibus excolitur. Nec tamen in his substitit solertissimi parentis cura, quamuis inter tot alias grauissimi munera occupationes diuisa. Suggestit crescenti aetati & per regulas & per exempla, quae omnem medicinam illustrarent, & nouas continuande industriae faces in animo filii accenderent. Inter haec noster humanitatis & philosophiae studia sub Restore & Collegis Gymnasii patrii cum laude absoluit. Quae studia emensus autumno anni 1726, Laubacum se contulit, experientissimi agnati sui, *Io. Iacobi Reichii*, illustrissimorum Comitum illic locorum Archiatri fide & institutione vsurus. Suppeditauit integerrimus vir ex penu locupletissimarum obseruationum tum physici tum medici argumenti, quae noster per annum fere alaci ingenio comprehenderet. Post redditum in patriam

* * *

triā accessit Anatomica & Chirurgica Institutio ex-
cellētissimi viri, *Ioannis Michaelis Büttneri*, nunc pri-
marii Physici Francofurtensis, nec minus exasciata o-
pera Physici ibidem ordinarii celeberrimi *Ioannis Iacobi*
Grambsii, cui in Anatome practica & cognitione mate-
riæ medicae insignem profectum suorum partem tri-
buit Candidatus noster. Quid de parente addam, cu-
ius palam est non quieturas tuīsle operas in adolescen-
te, quas in puerō cum voluptate collocarat. Haec
per triennium noster egit, vicinasque regiones crebro
peragravit, ad aerem aquas naturas moresque homi-
num attendit, triplicesque naturae opes, & quae alia
medico visui commoda videbantur, cum industria &
pro viribus aetatis excusit. In qua studiorū matu-
ritate cum annorum viginti trium esset, Academiam
Halensem petiit anno 1730. & per biennium grande illud
medicinae decus, illustrem *Fridericum Hoffmannum* in
physicis & praxi medica audiuit, pariterque professo-
res alios eximiae famiae, *Michaēlem Alberri* in omni me-
dicinae parte, *Ioannem Junckerum* in Chymia & materia
medica & praxi clinica, *Io. Henr. Bassium* in Chirurgia
Anatomia & arte obstetricia fiducie secessatus est. At-
que ut horum omnium ita maxime laudatissimi *Jun-
ckeri* benevolentiam erga & extollit. Accidit sub
finem anni 1731, vt aduersae valetudinis causta Halam
venerit vir perillustris *Rudolphus Antonius ab Heringen*,
Dominus Mehlrae Keulæ Bouentæ, Serenissimi Prin-
cipis Saxoniæ Gothani consiliarius secretior & ad comit-
tia nomine Ducatum Gothani & Altenburgici alega-
tus. Is sibi nostrum in itinere comitem ac medicum
delegit, secumque postea habuit Mehlrae & Erfurti,
vbi

vbi celeberrimi consiliarii & Professoris *Hermannii Pauli Iuchii* amore frui Candidato nostro licuit, qui post reparatam perillustris Viri valetudinem in patriam rediit ad medicinam faciendam. Anno 1735. trans Rheenum, vt latentes ibi naturae diuitias scrutaretur, comitatus est amantissimum fratrem suum *Henricum Christianum Senckenbergium*, quem Consiliarium regium & Professorem iurium ordinarium haec colit academia nostra, tunc Consiliarium Rhengrauticum. Atque illo tempore noster ad aulam illustrissimae comitis viduae *Ludouicæ*, natae Comitis Nassouiae, post fata *Caroli Dhunas* Kyrburgique Wildgrauii terras illa illustrissimæ prolis nomine regentis fecessit, multisque aegris & inter hos præcipuae dignitatis viris arte sua consuluit. Reditus deniū penatibus suis sine partium studio sine vanæ gloriæ cupidine Deo aegrisque seruire perrexit, & ne illatas manus sacris medicinae intulisse videretur, adquisitam tot annis scientiam suam examini ordinis Medici in hac Academia Georgia Augusta submittere honoresque & priuilegia ac iura doctoris medici petere voluit. Haud refragari tam iusto petito licuit, nec peractis examinibus dubitare, quin in dignum & bene merentem haec academicorum honorum praemia caderent, quae illi proinde totius collegii medici consensu decreta in solemní illa panegyri, quae die XVIII. huius mensis instat, bono cum Deo conferam. Ipse vero vt reliqua, quae sui muneris sunt, expleat; disputationem inauguralem de *Lilii conuallium eiusque in primis baccae viribus* conscriptam die IV. huius mensis eruditorum exponet placidae disquisitioni, ac sine præfide defendet, & rem omnem sermone de pietate medici ordietur. Cui vt

præ-

● ● ●

praesentiam suam ac beneuolas aures commodare velint, Magnificum Academias Commissarium, Illustrissimos S. R. I. Comites, grauissimos Academiae proceres, Hospites omnium ordinum ac dignitatum honoratissimos Civesque Academiae generosissimos nobilissimosque obseruantur & per humaniter inuito. P. P. die III. Septembr. A. O. R.
CIO CC XXXVII.

FRATRI SUAVISSIMO
JOANNI CHRISTIANO
SENCKENBERG,
S. D. P.
HENR. CHIRITIANVS SENCKENBERG

Qui ab ineunte ætate, omnibus iis, quæ TIBI fau-
sta feliciaque contigerunt, MI FRATER! haud
secus, ac meis, gaudio affici solitus sum, non
possum non, in præsens TIBI novos honores gratula-
ri, pro quibus rite, & ex more majorum obtinendis,
consuetam pugnam hac luce inis. Dediti amori in me
Tuo, ut nostram, in qua mihi Jus profiteri contigit,
Academiam, omnibus aliis, etiam Patriæ nostræ magis
vicinis, & hanc dignitatem sponte offerentibus, præfer-
res. Gratias ago vel hoc nomine, & ut albus hicce
dies, per multa annorum spatia, semper candidior
TIBI recurrat, apprechor. Neque vero eo modo ad
huncce locum accedis, quo aliorum multi id hodie a-
gere assolent, maturus hanc lauream, hæc decora
ambivisti, quæ capere ante aliquot lustra licuisset. Ea
fuit B. PARENTIS nostri institutio, cui plurima TE
debere sponte fateris, quique ut Medicus es, ante
quam alii studiorum nomen capeſſunt, effecit. Meruisse
TE quæ mox conferentur decora, judicium Honora-
tissimorum Collegarum meorum AMPISSIMÆ FA-
CULTATIS MEDICÆ Professorum, satis sufficienti
indicio est. Non nisi meritos admittere consuevit
GEORGIA AUGUSTA, nec unquam ab hoc more
recedet. Redibis ad communem TIBI mecum matrem
ho-

honoribus gravis, redibis omni exceptione majore vir-
tutis eruditionisve testimonio munitus, succedes PARENTI in stadio amplissimo, bene merebore de Patria & omnibus bonis. Eæ nimirum fuere B. PARENTIS, quem dixi, spes, quarum eum damnari fata no-
luere, ad meliorem vitam promotum. Est aliquid Medicum agere, si non eo modo agere velis, quo vul-
gus affolet. Longa experientia, multa adsiduitate, am-
pla eruditione, insigni judicio hic opus. Tu, MI FRA-
TER! præfiscine id dicere Fratri liceat, cuncta hæc
unus ad Praxin, quam vocant, affers. Jungis pro-
priæ longam B. Parentis Observationum seriem, quas
partim vivus ore tradidit, partim pluribus volumi-
nibus contextas reliquit. Adsiduitatem & reliqua non
prædico, partim ne modestiæ TUÆ sim gravis, par-
tim ne TE prædicando, splendorem quasi genti no-
stræ, ex TUIS virtutibus conciliare velle videar. Ac-
cedit reliquis insignis pietas, omnibus certe utilis, in-
primis vero Medico commendanda, qui sæpe in dis-
crimine & animæ & corpori simul mederi debet & so-
let. Ita instructus, tene illud quod cepisti iter, atque ad
Optima quævis, ex honoribus in TE conferendis, ma-
iores sume spiritus. Gratulor ego TE CIVITATI
PATRIÆ, sed meam vicem simul ut doleam, con-
cede, qui eo ipso illius diei dolores sentio, quo a TE
denuo divelli necessum erit, cum negotia, ut domo
diu absis, non permittant. Quam agre feram illius
diei tristitiam! sed hunc quidem lætitiae dabimus, de
tristibus vero tum cum advenerint, cogitare satius
erit. Ita salve! Dab. prid. Non. Septembr.
M DCC XXXVII.

Göttingen, Diss., 1737

ULB Halle
004 349 628

3

f
Sb

17

IN ACADEMIA GEORGIA AVGVSTA
ORDINIS ME DICI PRODECANI
ET PROFESSORIS PRIMARII
GEORGII GOTTLLOB RICHTERI D.
CONSILIARII AVLICI ET ARCHIATRI REGII
INVITATIO
AD
DISPV TATIONEM MEDICAM
IN AVGVRALEM
CANDIDATI MEDICINAE DIGNISSIMI
IOANNIS CHRISTIANI SENCKENBERGII
FRANCOFVRTENSIS AD MOENVM
DIE IV. SEPT. A. O. R. CIC IO CC XXXVII
LOCO HORISQVE CONSVETLS HABENDAM.

G OT T I N G A E,
STANNO IOH. CHRIST. LVD. SCHVLTZII,
ACAD. TYPOGR.

